BEŞÎR BİN SA'D EL-ENSÂRÎ (radıyallahü anh)

Medineli müslümanlardan (Ensâr'dan). Künyesi Ebû Nu'man'dır. 12 (m. 633) târihinde vefât etti. Beşîr bin Sa'd (radıyallahü anh) Medine'nin iki büyük müslüman kabilesinden birisi olan Hazrec kabilesinin Benî Haris kolundandır. Büyük oğlunun ismi Nu'man, kardeşi, Semmak bin Sa'd'dır. Kızkardeşi, Abdullah bin Revâhâ (radıyallahü anh) ile evli olup, bu bakımdan onunla da akraba idiler.

Resûlullah (aleyhisselâm) hicretten önce, bazı Medinelilerle Akabe'de görüşmüş, onlara İslâm dîni hakkında bilgi vermiş, bazı konular üzerinde de, onlarla anlaşma yapmışlardı. Beşîr (radıyallahü anh) da, ikinci Akabe andlaşmasına iştirâk eden, müslüman olan Medine'lilerden birisidir. Beşîr bin Sa'd (radıyallahü anh), Resûlullah'ın bütün gazvelerine katılma şerefine kavuşan bir Sahabidir. Bir bakıma müslümanlar için var veya yok olma demek olan Bedir gazâsına (muharebesine) da iştirâk etmiş, böylece İslâm târihinde önemli isimlerden olan Eshâb-ı Bedir (Bedir gazâsına katılanlar)'den olmuştur. Beşîr bin Sa'd (radıyallahü anh) Uhud ve Hendek gazâlarında da bulunmuş, Hendek gazâsında kızı, Eshâb-ı kirâm'a hurma dağıtmıştı.

Beşîr bin Sa'd'ın kızı anlatır: "Annem, Amre binti Revâhâ beni çağırdı. Bir avuç hurma verdi. "Kızım! Bunu babana, dayın Abdullah bin Revâhâ'ya götür, yesinler", dedi. Ben de alıp götürdüm. Yolda Resûlullah'a rastladım. "Kızım! Yanındaki nedir?" buyurdu. "Yâ Resûlallah! Yanımdaki hurmadır, annem, babamla dayımın yemesi için gönderdi", dedim. "Ver onu" buyurdu. Ben de hurmaları iki avucuna döktüm, avuçlarını bile doldurmamıştı. Sonra bir bez getirilmesini emretti. Bez getirildi ve yere serildi. Resûlullah (aleyhisselâm) bezin üzerinde hurmaları dağıttı. Sonra yanında bulunanlara "Kumanyaya geliniz" buyurdu. Orada bulunanlar yediği halde hurmalar bitmedi. Daha sonra orada bulunanlar da yedi yine hurma artmıştı. Resûlullah'ın bu mucizesini gören Eshâb-ı kirâm'ın maneviyatları bir kat daha arttı.

Beşîr bin Sa'd'ın bizzat kumandan olarak iştirâk ettiği, küçük çapta hâdiseler de oldu. Peygamberimiz'in (aleyhisselâm) emri üzerine bir miktar askerle Fedek'te, Murre kabilesi üzerine yürüdü. Ancak çatışmada yaralandı, önce vefât ettiği sanıldı, fakat sonradan Medine'ye döndü.

Resûlullaha (aleyhisselâm) 7 (m. 629) senesinde Şevval ayında, Uyeyne bin Hısn'ın, Gatafan kabilesinden bir müfreze ile saldıracağı haberi ulaşmıştı. Resûlullah (aleyhisselâm) Beşîr bin Sa'd'ı çağırdı. Ona sancak verdi. Üçyüz kişi ile beraber gönderdi. Yümn ve Cinâb mevkiine geldiler: Bunu

gören Gatafânlılar kaçtılar. Müslümanlar, pek çok ganîmet ve koyun ele geçirdiler. İki kişiyi esîr aldılar. Medine-i Münevvere’ye döndüler. Daha sonra bu iki esîr müslüman oldu.

Mekke’nin fethi ve Huneyn gazvesinden sonra Medine’ye dönen Beşîr (radıyallahü anh) Resûl-i ekrem ile; birlikte Tebük seferine katılmıştır. Resûlullah’ın (aleyhisselâm) 10 (m. 631) senesinde yaptığı, son haccı olan Veda Haccında da hazır bulunmuştur.

Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) âhirete teşrîf edince Eshâb-ı kiram, Beni Saîd’e gölgeliğinde toplanmış, halifenin seçilmesi mes’elesi üzerinde duruyorlardı. Hazreti Ebû Bekir halifelik için Hazreti Ömer ve Ebû Ubeyde’den birinin seçilmesini tavsiye buyurmuş, fakat her ikisi de bundan kaçınmışlardı. Hatta Hazreti Ömer, Hazreti Ebû Bekir’e: “Resûlullah (aleyhisselâm) seni dinin en mühim emirlerinden birisi olan namazda kendine halife yaptı. Seni bize imam seçti. Uzat elini, ben sana bîat edeyim deyip, Ebû Ubeyde ile birlikte, Hazreti Ebû Bekir’e bîat edecekleri sırada, Beşîr bin Sa’d (radıyallahü anh) daha süratli hareket ederek onlardan evvel Ebû Bekir’in elini tuttu. Biat etti.

Beşîr bin Sa’d hazretleri, Hazreti Ebû Bekir’in hilâfeti zamanında Ayn-ül-temr muharebesinde şehîd düştü.

Ebû Mes’ûd (radıyallahü anh) şöyle buyurur: “Biz Sa’d bin Ubâde’nin meclisinde idik. Resûlullah (aleyhisselâm) yanımıza geldi. Beşîr bin Sa’d kendisine “Ya Resûlallah! Allahü teâlâ bize, sana salevât getirmemizi emretti. Acaba sana nasıl salevât getireceğiz” diye sordu. Resûlullah (aleyhisselâm) sükût edip cevap vermediler. Biz de, keşke, Beşîr sormamış olsaydı diye temenni ettik. Biraz sonra Resûlullah (aleyhisselâm) şöyle buyurdular: “Allahümme Salli Âlâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed. Kemâ salleyte alâ âli İbrâhîm ve bârik âla Muhammedin ve alâ âli Muhammed. Kemâ bârekte alâ âli İbrâhîm filâlemin. İnneke hamîdunmecîd”, deyin. “Allahım! İbrâhîm’in (aleyhisselâm) Âline salât” buyurduğun gibi, Muhammed’e (aleyhisselâm) ve aline de salât eyle. İbrâhîm’in (aleyhisselâm) âline âlemler içinde ihsân buyurduğun bereket gibi, Muhammed (aleyhisselâm) ve âline de ihsân et. Çünkü sen, hamîd ve mecîd’sin.”

Beşîr (radıyallahü anh) bu soruyu sorarak, salât’ın nasıl yapılacağının öğrenilmesine vesîle (sebeb) oldu.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) El-A’lâm cild-2, sh. 56

2) Tehzîb-üt-tehzîb cild-1, sh. 464

3) El-İsâbe cild-1, sh. 158

4) El-İstiâb cild-1, sh. 149

5) Tabakât-ı İbn-i Sa’d cild-2, sh. 118

6) Müslim-Kitâb-üs-salât Hadîs No: 65